

**ÖCKERÖ
KOMMUN**

Barn- och ungdokumentplan

Barn- och ungdokumentplan är ett stöd för att skapa och upprätthålla en långsiktig och hållbar utveckling inom kulturområdet för barn och unga i Öckerö kommun

Beslutsdatum:	2023-10-19
Diarienummer:	UKFN 2023/264
Giltighetstid:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Förvaltningschef
Upprättad av:	Styrgrupp Kultur och fritid

Innehåll

1. Barn- och ungdultur i Öckerö kommun.....	3
1.1 Framtagande av plan.....	3
1.2 Syfte och målgrupp.....	3
2. Barn- och ungdulturmål.....	4
2.1 Upplevelse	5
2.2 Delaktighet	5
2.3 Lärande.....	6
2.4 Metod och modell	7
3. Organisation och samverkan	9
3.1 Ungkultur Skola.....	10
3.2 Ungkultur Fritid	10
4. Uppföljning.....	11
Bilaga 1 Vägledande styrdokument	12
Bilaga 2 Mall för Kulturträdet.....	13

1. Barn- och ungdkultur i Öckerö kommun

Öckerö kommun ser kultur för barn och unga som en del i visionen att vara en nära, trygg, hållbar och attraktiv kommun¹. Kultur kan fungera sammanhållande och uppmuntra till nya perspektiv. Kultur kan bidra till delaktighet, ge nya kunskaper och upplevelser. Öckerö kommuns strategiska barn- och ungdkulturplan är ett verktyg för demokrati och delaktighet. Som grund för planen ligger kommunala och statliga styrdokument, se bilaga 1. Bärande för barn- och ungdkultur i samverkan är barnkonventionen.

För att säkerställa att barn och unga i Öckerö kommun har likvärdiga möjligheter och rättigheter till kultur har kommunen utarbetat modellen Kulturträdet som erbjuder ett kulturutbud för skoltid och fritid.

Öckerö kommuns barn- och ungdkulturplan är ett stöd för Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningens vägval och löpande arbete som berör barn- och ungdkultur. Den identifierar gemensamma mål ur ett förvaltningsperspektiv och synliggör arbetet med kultur för, med och av barn och unga. I Öckerö kommun ansvarar Utbildnings-, kultur- och fritidsnämnden för kulturfrågor och uppdrar åt dess förvaltning att genomföra planens mål.

1.1 Framtagande av plan

Planens framtagande har skett i samverkan mellan förvaltningens verksamheter. En viktig förutsättning har varit att låta barn och unga vara delaktiga i arbetet. Målgruppen har rådfrågats och synpunkter har tagits tillvara och beaktats i framtagandet av Barn- och ungdkulturplanen och Kulturträdet. Kulturträdet är en modell för erbjudande av kultur för målgruppen. Dialog med målgruppen har skett i elevråd och demokratiforum, där ungdomar möter politiker och tjänstemän.

1.2 Syfte och målgrupp

Utbildnings-, kultur- och fritidsnämnden ”värdesätter all form av kunskap och bildning. Förskolan och skolan är grunden till det livslånga lärandet. /.../ Verksamheter ska genomsyras av respekt och medmänsklighet. Barn och unga ska ges möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid. För att invånarna ska få sitt behov av omsorg och utbildning

¹ Öckerö kommuns vision

tillgodosett samt få tillgång till berikande kultur- och fritidsupplevelser ska nämnden bedriva verksamhet inom utbildning, kultur och fritid.”²

Syftet med planen är att bidra till att förverkliga Öckerö kommuns vision att vara en nära, trygg, hållbar och attraktiv kommun genom att erbjuda kultur för, med och av barn och unga.

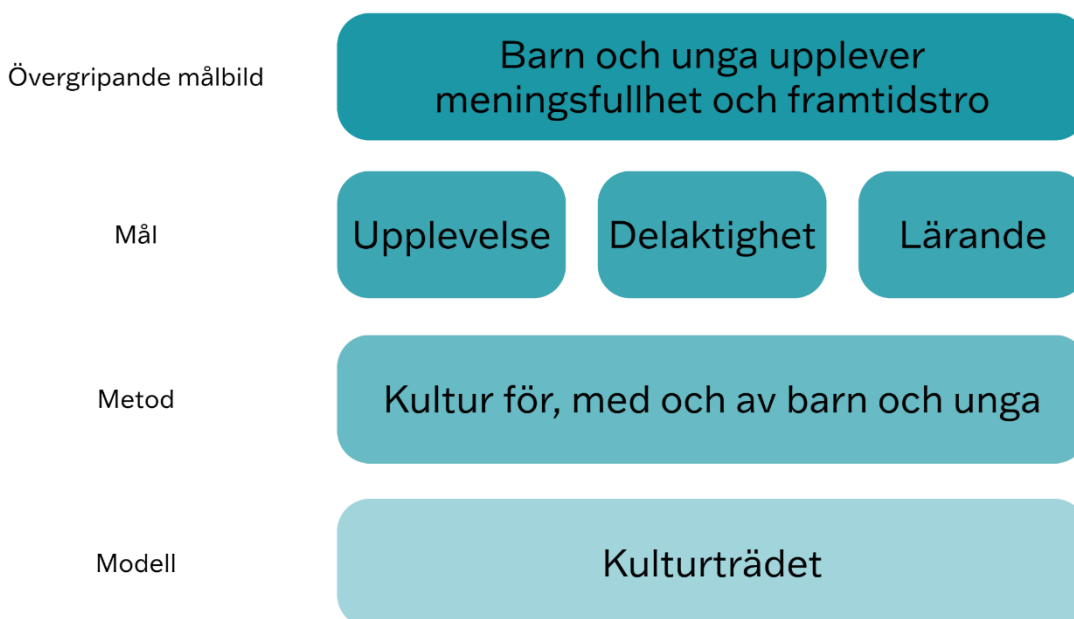
Planens målgrupp är barn och unga i Öckerö kommun, med åldern 0–19 år.

2. Barn- och ungekulturmål

Den övergripande målbilden är att barn och unga upplever meningsfullhet och framtidstro;

- att barn och unga ska få en stärkt identitet och stärkt självkänsla av kulturen.
- att barn och unga ska känna en ökad trygghet i att arbeta kreativt och att självständigt tänka i nya banor.
- att barn och unga ska rustas för nuet och framtiden.

För att nå det övergripande målet finns tre delmål som är upplevelse, delaktighet och lärande.

² Budget och uppdragshandling 2023

2.1 *Upplevelse*

Kulturuplevelse innebär både att ta del av kultur och att skapa kultur. Kultur för barn och unga ska innehålla kultur för, med och av barn och unga. Upplevelsen kan skapa gemenskap, fler perspektiv och inblick i olika konstnärliga och kulturella uttryck. Detta kan i sin tur uppmuntra barn och unga till att reflektera kring sin omvärld och därmed bidra till en bredare förståelse av både sig själv och andra.

Genom eget skapande utvecklar barn och unga sitt kreativa nytänkande. Tillgång till olika sätt att uttrycka sig stärker möjligheten till att utveckla upplevelser och eget skapande. Öckerö kommun arbetar med att utveckla och förbättra möjligheter till upplevelser och eget skapande genom att;

- säkerställa professionella kulturuplevelser och aktiviteter med eget skapande genom att erbjuda Kulturträdet inom ramen för utbildning.
- säkerställa professionella kulturuplevelser och aktiviteter med eget skapande genom att erbjuda kulturutbud på fritiden. Barn och unga erbjuds deltagande i aktiviteter anordnade av kulturskola, bibliotek, fritidsgård och föreningsliv.

2.2 *Delaktighet*

Delaktighet stärker den gemensamma identiteten samt bygger mod, tillit och framtidstro. I Öckerö kommun ges barn och unga möjlighet att utveckla egen identitet och förmåga till samspel. Delaktighet ger förutsättningar för social hållbarhet.

Det är en demokratisk rättighet för barn och unga att på sina villkor och efter egna förutsättningar få ta del av och utforska olika kulturuttryck oavsett kön, funktionsnedsättning, kulturell, etnisk, social, ekonomisk, religiös bakgrund eller geografisk benägenhet. Barns och ungas egna initiativ och ungas organisering ska stöttas.

Öckerö kommun arbetar med att utveckla och förbättra barns och ungas delaktighet genom att;

- skapa utrymme och ge förutsättningar för barns och ungas egna initiativ.
- ge förutsättningar till inflytande i frågor som rör barn och unga.
- ge stöd och vägledning till unga att själva arrangera, skapa och producera på sin fria tid.

2.3 *Lärande*

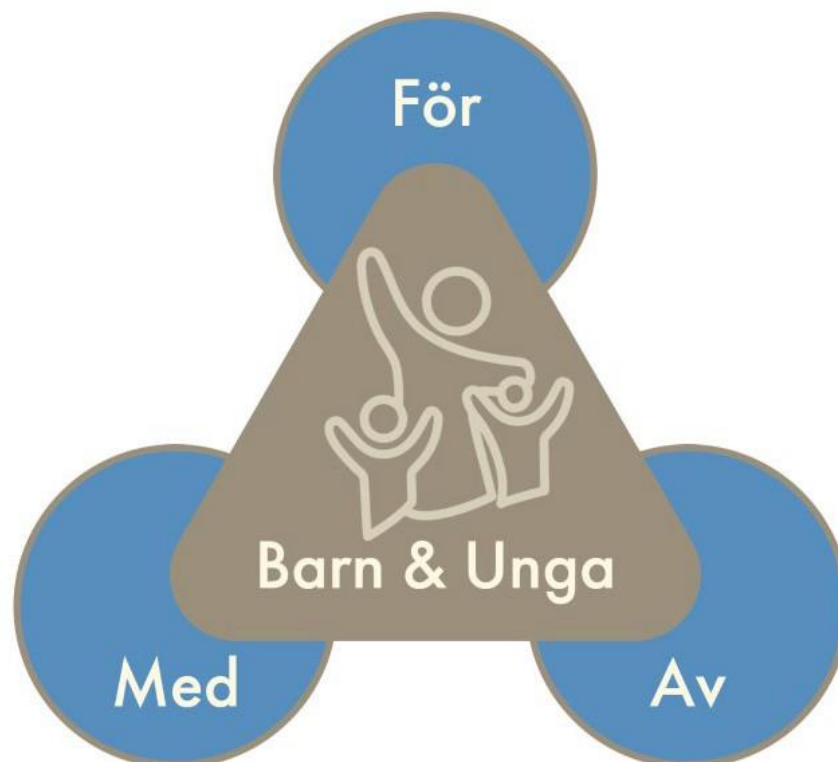
Lärande sker både formellt och informellt i skola och på fritiden. I läroplanerna ingår kultur som uttrycksform i elevernas utveckling. Ungas egna kulturskapande på fritiden bidrar till ett viktigt informellt lärande.

Öckerö kommun arbetar med att via kultur utveckla området lärande och kunskapande för barn och unga genom att;

- främja barn och ungas lärande med hjälp av estetiska lärprocesser.
- främja kreativitet och viljan att pröva egna idéer och lösa problem.
- skapa långsiktigt, hållbart och strategiskt arbete med kultur i förskola, skola och på fritiden med Kulturträdet som modell.

2.4 Metod och modell

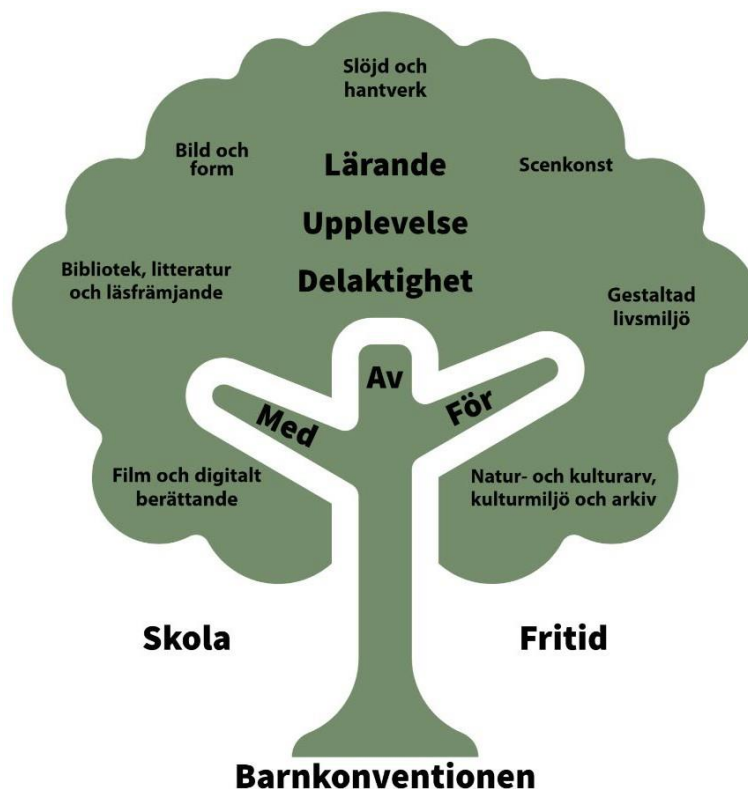
Målen nås med hjälp av en metod och en modell. Metoden är kultur av, med och för barn och unga.

- Kultur **av** barn och unga är uttryck som ingen vuxen styr över.
- Kultur **med** barn och unga äger rum tillsammans med pedagoger eller andra vuxna i vardagen. Det kan också vara tillsammans med kulturutövare vid speciella tillfällen.
- Kultur **för** barn och unga som är producerad av andra.

Modellen för att nå målen är Kulturträdet. Öckerö kommuns Kulturträd utgår ifrån sju kulturuttryck. I framtagandet av Kulturträdets uttryck har planen utgått från Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2020–2023³.

³ Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2020 – 2023

Öckerö kommuns Kulturträd innebär att barn och unga under uppväxten har haft möjlighet att ta del av dessa kulturuttryck:

- 1 Bibliotek, litteratur och läsfrämjande
- 2 Film och digitalt berättande
- 3 Bild och form
- 4 Scenkonst
- 5 Slöjd och hantverk
- 6 Gestaltad livsmiljö
- 7 Natur- och kulturarv, kulturmiljö och arkiv

Öckerö kommuns Kulturträd bidrar till att skapa en långsiktig strategisk och hållbar utveckling av kultur i förskola, skola och på fritiden. Genom Kulturträdet säkerställs likvärdighet och tillgänglighet till kulturupplevelser och eget skapande för alla barn och unga i kommunen. Estetiska lärprocesser skapar möjligheter för barn att utvecklas som individer, samt ger förutsättningar för kreativitet och kritiskt tänkande.

Kulturträdet som modell ligger till grund för planeringen av kommunens utbud av kultur för barn och unga. Kulturträdet är levande och planeras av samverkansgrupper kontinuerligt. I planeringen utgår grupperna från mallen för Kulturträdet, se bilaga 2.

3. Organisation och samverkan

För att kunna uppfylla syfte och mål med planen och genomföra aktiviteterna krävs en organisation med tydligt ansvar och tydliga roller. Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter för barn och unga inbegriper förskola, grundskola, anpassad grundskola, gymnasium, öppen förskola/familjecentral, fritid/ungdom, föreningsliv, bibliotek, kulturskola och allmänskola och därmed finns goda förutsättningar för att uppnå en god samverkan i enlighet med planens syfte och mål. Resurserna är fördelade på många vilket förutsätter goda former för samarbete och samverkan. Genom samverkan inspirerar verksamheter varandra och nya idéer kan förverkligas.

Samverkansgruppen Barn och ungdokument i samverkan (BiS) arbetar med att stärka barn och ungas möjligheter att skapa och uppleva kultur – både i skola, förskola och på fritiden. Organisationen består av två spår för att säkerställa kvalitet, likvärdighet och tillgänglighet av kultur. Ungkultur Fritid bidrar till att barn och unga erbjuds kultur på sin fritid, medan Ungkultur Skola bidrar till att tillgängliggöra kultur inom ramen för målgruppens utbildning. Styrgruppen ansvarar för förutsättningar.

3.1 Ungkultur Skola

Ungkultur Skola formulerar och strukturerar arbetet med kultur i skolan, dvs förskola, grundskola och anpassad grundskola samt väljer ut gemensamma aktiviteter utifrån Kulturträdet. Kraften läggs i för- och grundskola. Öckerö seglande gymnasieskola har möjligheter att erbjuda kulturupplevelser på många olika platser i världen, genom seglingarna. Eleverna på Öckerö seglande gymnasieskola erhåller även kultur inom ramen för sin ordinarie utbildning.

Gruppen sammankallas av processledare och träffas minst fyra gånger per år. I gruppen finns representanter från kommunens för- och grundskolor samt representanter från skol- och folkbiblioteket. Gruppens representanter deltar årligen i utbudsdagar för barn- och ungdomskultur. Gruppens representanter anordnar och utvärderar kulturaktiviteter. Gruppens representanter ansvarar för kontakt med kulturombud från alla kommunens förskolor och grundskolor, som i sin tur sprider information till alla berörda på enheterna. Kulturombuden ansvarar för att elever och lärare har inflytande och erbjuds delaktighet i urval av projekt inom kultur i skolan. Kulturombuden på alla skolor samlar in behov och önskemål från elever och lärare som Ungkultur Skola har med i sitt arbete.

3.2 Ungkultur Fritid

Ungkultur Fritid har uppdrag och ansvar för att möjliggöra aktiviteter för, med och av unga på fritiden. Gruppens representanter sammanställer och synliggör kulturaktiviteter som sker på fritiden. Gruppens representanter ansvarar för att inventera evenemang och önskemål, skapa program med aktiviteter samt marknadsföra och kommunicera utbudet. Ungkultur Fritid behöver sträva efter att nå barn och unga på alla kommunens öar.

I gruppen ingår samordnare inom kultur, fritidsledare, kulturskolepedagog, kommunikatör, barn- och ungbibliotekarie samt fritid- och föreningssamordnare samt representant för öppna förskolan. Gruppen sammankallas av processledare och träffas minst fyra gånger per år.

Ungkultur Fritid ansvarar för att alla unga i Öckerö kommun ges möjlighet att uppleva och skapa kultur samt att utveckla egna idéer på sin fritid. Det är också gruppens ansvar att unga i Öckerö kommun känner till dessa möjligheter och att öka tillgängligheten. Kommunikatör ansvarar för marknadsföring av aktiviteter och evenemang.

4. Uppföljning

Barn- och ungdokumentplanen är ett övergripande vägledande styrdokument för Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen och behöver därmed kontinuerligt utvärderas och följas upp. Förvaltning och nämnd har ett övergripande ansvar för uppföljning, utvärdering och revidering av planen som helhet. Uppföljning av Barn- och ungdokumentplanen görs inom ramen för förvaltningens kvalitetsarbete i enlighet med kommunens policy för styrning och ledning i det systematiska kvalitetsledningssystemet. Utvärdering sker i samverkansgrupperna, Ungkultur Skola och Ungkultur Fritid. Dessa leds av processledaren som redovisar till styrgrupp.

Bilaga 1 Vägledande styrdokument

- Vision för Öckerö kommun: Öckerö 365 – en levande skärgårdskommun med människan i centrum
- Policy för styrning och ledning – styrmodell för Öckerö kommun
- Kvalitetsledningssystem för Öckerö kommun - riktlinje för systematiskt kvalitetsarbete
- Biblioteksplan för folkbibliotek och skolbibliotek i Öckerö kommun
- Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan
- KEKS vision
- Kultursamverkansmodellen
- Bibliotekslagen
- Nationella kulturpolitiska mål
- Skollag och läroplaner för grundskola, anpassad grundskola, förskola och gymnasiet.
- Nationell politik för kulturskolan (SOU 2016:69)
- FN:s barnkonvention
- Agenda 2030

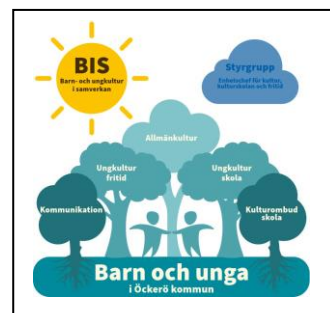
Bilaga 2 Mall för Kulturträdet

KULTURTRÄDET SKOLA 20xx/20xx

Årskurs	Kulturuttryck	Aktivitet	Tid
Förskola	Scenkonst		
F-klass	Bibliotek, litteratur och läsfrämjande		
Årskurs 1	Scenkonst		
Årskurs 2	Scenkonst		
Årskurs 3	Natur- och kulturarv, kulturmiljö och arkiv		
	Bibliotek, litteratur och läsfrämjande		
Årskurs 4	Natur- och kulturarv, kulturmiljö och arkiv		
	Slöjd och hantverk		
Årskurs 5	Bibliotek, litteratur och läsfrämjande		
	Gestaltad livsmiljö		
	Natur- och kulturarv, kulturmiljö och arkiv		
Årskurs 6	Film och digitalt berättande		
Årskurs 7	Bild och form		
Årskurs 8	Bibliotek, litteratur och läsfrämjande		
	Scenkonst eller Gestaltad livsmiljö		
Årskurs 9	Scenkonst eller Gestaltad livsmiljö		

KULTURTRÄDET FRITID 20xx/20xx

Kulturuttryck	Aktivitet	Verksamhet	Målgrupp	Tid
Bibliotek, litteratur och läsförmedling				
Film och digitalt berättande				
Bild och form				
Scenkonst				
Slöjd och hantverk				
Gestaltad livsmiljö				
Natur- och kulturarv, kulturmiljö och arkiv				
Stöd för Ungas val				